

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Burgera a sudcov JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Aleny Šiškovej v trestnej veci obvineného **M. B. pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny** podľa § 296 Trestného zákona a iné prerokoval na neverejnom zasadnutí 6. novembra 2013 v Bratislave sťažnosť obvineného M. B., ktorú podal proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, z 22. októbra 2013, sp. zn. Tp 81/2013, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku sťažnosť obvineného M. B. **sa z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, uznesením z 22. októbra 2013, sp. zn. Tp 81/2013, rozhodol tak, že žiadosť obvineného M. B. o prepustenie z väzby na slobodu podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol, neprijal písomný sľub obvineného podľa § 80 ods. 1 písm. b/, ods. 2 Trestného poriadku, neuložil nad obvineným dohľad probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c/, ods. 2 Trestného poriadku.

Proti tomuto uzneseniu podal obvinený M. B. písomne sťažnosť prostredníctvom obhajcu 28. októbra 2013. Podľa názoru obvineného predmetné uznesenie je nezákonné, neodôvodnené, nakoľko v odôvodnení sa uvádzajú len prepisy výrokových viet jednotlivých uznesení avšak absentujú akékoľvek úvahy. Sudca sa nevysporiadal s otázkou, či je zákonný sudca, čím došlo k porušeniu práv obvineného na spravodlivý proces. Uznesenie o vznesení obvinenia z 25. septembra 2013 pre zločin podľa § 296 Trestného zákona, za ktorým nasledovala zmena právnej kvalifikácie na obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 1,

písm. a/, písm. b/, písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/, ods. 4 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b/ Trestného zákona a § 141 písm. a/ Trestného zákona považuje za účelové, nakoľko žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu bola podaná na Okresný súd Bratislava I dňa 17. septembra 2013. Pôvodná kvalifikácia trestného činu, pre ktorú bolo vznesené obvinenie je vykonštruovaná. Zo strany orgánov činných v trestnom konaní išlo podľa názoru obvineného len o pokus o zmenu vecnej príslušnosti.

Odôvodnenie predmetného uznesenia obsahuje vyjadrenia vytrhnuté z kontextu, ktoré navodzujú predstavu, že obvinený M. B. bol členom organizovanej zločineckej skupiny. Výpovede vypočutých svedkov považuje za účelové, urobené v snahe vyhnúť sa postihu za páchanie trestnej činnosti, za ktorú hrozí vysoký trest. Spojenie trestnej veci obvineného M. B. s trestnou vecou obvineného R. K. a spol. podľa názoru obvineného jednoznačne spomalí konanie. V tejto súvislosti poukázal najmä na výpoveď svedka F. N., ktorý nepotvrdil, že obvinený predával drogy, dával drogy, alebo prijímal peniaze za drogy. Tiež ho nevnímal ako človeka, ktorý patrí do hierarchie sýkorovcov. Obvinený ďalej poukazuje na tú skutočnosť, že trestné stíhanie vo veci samej bolo podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté spolu so vznesením obvinenia podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku uznesením PPZ-52/NKA-PZ-BA-2012 z 23. septembra 2013, avšak rovnako bolo začaté aj uzneseniami PPZ-52/NKA-PZ-BA-2012 zo 16. januára 2013 a zo 6. marca 2012. Podľa názoru obvineného malo byť uznesenie vyšetrovatelky dozorujúcim prokurátorom zrušené ako nezákonné. Preventívna väzba musí byť odôvodnená existujúcou a preukázanou konkrétnou skutočnosťou, ktorá odôvodňuje záver o reálnej možnosti pokračovania v trestnej činnosti. Len možnosť ďalšieho páchania trestnej činnosti nie je takouto skutočnosťou. Väzba ako ultima ratio nesmie mať sankčnú povahu a nesmie byť v rozpore s čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Obvinený je vo väzbe od 16. januára 2013, pričom dĺžku väzby považuje za neprimeranú. Obvinený ďalej namietal okolnosť, že o jeho žiadosti o prepustenie z väzby zo 16. septembra 2013 sa nerozhodlo v lehote jedného mesiaca, čím bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu. Obvinený navrhol napadnuté uznesenie ako nezákonné a nedôvodné zrušiť podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku a rozhodnúť o jeho prepustení z väzby na slobodu, alternatívne prijať jeho písomný sľub a uložiť dohľad probačného a mediačného úradníka.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že sťažnosť je prípustná a bola podaná oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote. Na základe toho potom v zmysle § 192

ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť ako aj konanie týmto výrokom predchádzajúce, pričom dospel k záveru, že sťažnosť obvineného M. B. **nie je dôvodná**.

Z obsahu predloženého spisového materiálu vyplýva, že obvinený je trestne stíhaný uznesením vyšetrovateľky Prezídia Policajného zboru národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky Expozitúry Bratislava zo 17. januára 2013 pod ČVS: PPZ-52/NKA-PZ-BA-2012 pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 172 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, písm. d/ , ods. 2 písm. c/ Trestného zákona s poukázaním na § 138 písm. i/ Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v uznesení.

Dňa 30. apríla 2013 bola s touto trestnou vecou spojená súvisiaca trestná vec obvineného L. C., ktorý bol trestne stíhaný pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Trestného zákona a pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Trestného zákona s poukázaním na § 138 písm. i/ Trestného zákona.

Dňa 23. septembra 2013 bolo obvinenému M. B. a spol. v tom istom trestnom konaní vyšetrovateľkou vznesené obvinenie pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a súčasne zmenená právna kvalifikácia predmetného skutku na obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/, ods. 4 písm. b/ Trestného zákona s poukázaním na § 138 písm. b/ Trestného zákona a na § 141 písm. a/ Trestného zákona.

Následne dňa 23. septembra 2013 bola do tohto konania spojená ďalšia súvisiaca trestná vec obvineného R. K., ktorý bol dovedy stíhaný samostatne pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov,

ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/, písm. e/ Trestného zákona s poukázaním na § 138 písm. b/ Trestného zákona.

Obvinení M. B. a spol. boli dňa 23. septembra 2013 vyšetrovatelkou Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej protizločineckej jednotky, Expozitúry Bratislava písomne upovedomení o zmene právnej kvalifikácie.

Obvinený M. B. bol v tejto veci vzatý do väzby uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 0Tp 31/2013, z 19. januára 2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 1Tpo 10/2013, z 21. februára 2013 z dôvodov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Trestného poriadku. Lehota väzby u obvineného začala plynúť **16. januára 2013 o 03.40 hod.** a je vykonávaná v Ústave na výkon väzby Bratislava.

Uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 0Tp 353/2013, z 24. júla 2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 1Tpo 53/2013, zo 7. augusta 2013 bola u obvineného M. B. **predĺžená lehota trvania väzby do 16. decembra 2013.** Dôvody väzby boli obmedzené len na dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku.

Dňa 26. septembra 2013 predložil prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky súdu žiadosť obvineného M. B. o prepustenie z väzby na slobodu, nakoľko jej nevyhovel.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preštudovaní vyšetrovacieho spisu ČVS: PPZ-52/NKA-PZ-BA-2012 a súdneho spisu, sp. zn. Tp 81/2013, dospel k záveru, že sudca pre prípravné konanie pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu, o písomnom sľube obvineného a o uložení dohľadu probačným a mediačným úradníkom rozhodol správne a v súlade so zákonom.

Pri rozhodovaní o sťažnosti obvineného mal najvyšší súd na zreteli tiež ustanovenie § 76 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého môže väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a v konaní pred súdom trvať len nevyhnutný čas.

Podľa § 76 ods. 2 Trestného poriadku základná lehota väzby v prípravnom konaní je sedem mesiacov.

Podľa § 76 ods. 6 písm. c/ Trestného poriadku celková lehota väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom nesmie presiahnuť štyridsaťosem mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin.

V posudzovanej veci i v súčasnom štádiu trestného konania je splnená základná materiálna podmienka, a to existencia väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Podľa zistenia najvyššieho súdu uvedený väzobný dôvod, pre ktorý bola obmedzená osobná sloboda obvineného jeho vzatím do väzby, sa opiera o skutočnosti, ktoré konkretizoval vo svojom rozhodnutí Špecializovaný trestný súd. Vyplýva z nich reálna obava z následkov predpokladaných v ustanovení upravujúcom dôvody preventívnej väzby. Najvyšší súd si závery súdu prvého stupňa osvojuje a s týmito sa v plnej miere stotožňuje a v ďalšom na ne odkazuje.

Obvinený M. B. sa snažil v odôvodnení podaných sťažností spochybníť výpovede svedkov B., P., H., D., K., Š., Š., obvinených C., M., P., ktoré ho usvedčujú z páchania trestnej činnosti. Tieto námietky obvineného súd posúdi až v ďalšom konaní v merite veci.

Najvyšší súd sa stotožnil aj so záverom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, že u obvineného nie je možné nahradiť väzbu písomným sľubom, resp. dohľadom probačného a mediačného úradníka. V danom prípade, s prihliadnutím na povahu trestnej činnosti, pre ktorú je obvinený trestne stíhaný, ani najvyšší súd písomný sľub a dohľad probačného a mediačného úradníka nepovažuje za dostatočné záruky na nahradenie väzby. Tieto substitučné inštitúty neodstraňujú obavu, že obvinený v prípade prepustenia na slobodu nebude pokračovať v trestnej činnosti. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že obvinený je otcom sedemmesačného maloletého dieťaťa (o čom nepredložil súdu žiadny doklad), resp. že je podnikateľ. Nie sú to výnimočné okolnosti prípadu, aké ma na mysli § 80 ods. 2, veta tretia Trestného poriadku.

Pokiaľ sa jedná o sťažovateľove námietky ohľadne zákonného sudcu, k tomuto Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že do 30. novembra 2012 vyšetroval trestnú vec Úrad boja proti organizovanej kriminalite Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky

Bratislava (ÚBOK PPZ SR) pod sp. zn. PPZ-79/BOK-BA-2012. Až z dôvodu organizačných zmien účinných od 1. decembra 2012 prešlo vyšetrowanie tejto trestnej veci na Národnú protidrogovú jednotku Národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky Bratislava (NPJ NKA PPZ SR) pod sp. zn. PPZ-52/NKA-PZ-BA- 2012. Samotná zmena názvu úradu, zmena spisovej značky, keď totožnosť veci zostáva nezmenená, nemá za následok procesnú nepoužiteľnosť dôkazov vykonaných v tejto veci pred uvedenou zmenou. Na tomto závere nemení nič ani formálne pochybenie vyšetrovatelky NPJ NKA PPZ, ktorá v tej istej veci opätovne začala trestné stíhanie, správne mala vzniknúť len obvinenie a na vyššie uvedené skutočnosti poukázať v odôvodnení uznesenia.

Podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Po zmene pôvodnej právnej kvalifikácie skutku, vzhľadom na ustanovenie § 14 písm. i/, písm. j/ Trestného poriadku (pôsobnosť Špecializovaného trestného súdu) bol príslušným na konanie a rozhodnutie Špecializovaný trestný súd v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica podľa § 24 ods. 1 Trestného poriadku.

Pokiaľ obvinený namietal, že o jeho žiadosti zo 16. septembra 2013 (podanej na Okresný súd Bratislava I) sa nerozhodlo v lehote jedného mesiaca, nedošlo tým k porušeniu jeho práva na súdnu ochranu, ale k porušeniu zásady o prednostnom rozhodovaní väzobných vecí, ktoré porušenie nemalo ale vplyv na správnosť výroku rozhodnutia Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 22. októbra 2013, sp. zn. Tp 81/2013.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil dôvod na zmenu rozhodnutia Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica a sťažnosť obvineného M. B. podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 6. novembra 2013

JUDr. Igor B u r g e r , v. r.
predseda senátu

Vypracovala: JUDr. Alena Šišková

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová